

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

İTİRAZ EDEN (DAVACI) : HÜSEYİN ERSİN ŞENEL

Etiler Mah. Tepecik Yolu Sk. Çankaya Apt. 88/11
Beşiktaş / İSTANBUL

KARŞI TARAF (DAVALI) : YALOVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ : AV. ÜLKER YILMAZ

Yalova Üniversitesi Hukuk Müşavirliği Çınarcık Yolu 2.Km
Merkez Yerleşke Kat:2 / YALOVA

İSTEMİN ÖZETİ : Yalova Üniversitesi Rektörlüğü emrinde 07/09/2009-15/10/2012

tarihleri arasında bilgisayar işletmeni olarak görev yapan davacının, idarece kendisine çalışma ortamı ve koşullarını sağlama yükümlülüğünün yerine getirilmemesi eylemi nedeniyle kişilik haklarının zedelenmesi ve ruh sağlığının bozulmasından dolayı uğradığını ileri sürdüğü manevi zararlarına karşılık 10.380,00-TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davayı; davacının ileri sürdüğü kimi iddialar hakkında, bu eylemlerin gerçekleştiğine ilişkin dava dosyasına somut ve ikna edici kanıt sunulmadığı gibi, davacı tarafından söz konusu iddialar hakkında gerek davalı idare nezdinde gerekse de yargı organları nezdinde bir başvuruda da bulunulmadığı, dolayısıyla, davacıya karşı işlendiği iddia edilen bu eylemlerin sübut bulunduğu kabulüne olanak bulunmadığı, diğer yandan, davacı tarafından idareye isnat edilen "taziye duyurusu" "öğrenimine destek verilmesi" gibi kimi eylemlerin yapılması gerektiğine ilişkin beklentinin karşılanmasının davalı idare tarafından bir zorunluluk teşkil etmediği, davacının kişisel beklentilerinin davalı idare tarafından karşılanmamış olmasının, davalı idare tarafından karşılanmasını gerektirecek bir manevi zarara yol açtığı kabulüne olanak bulunmadığı, küfür içerikli bir yazı nedeniyle davacı hakkında soruşturma açılmasının doğrudan manevi zarar oluşturmadığı, kaldı ki küfür içerikli bir yazı hakkında soruşturma açılmasının hukuki bir zorunluluk olduğu, davacının görev ve görev yeri değişikliği hakkında yapılan iş ve eylemlerin davacının bulunduğu yerde verimsiz çalıştığından bahisle amirleri tarafından bildirilen görüş doğrultusunda ve idarenin işleyişi içerisinde yapıldığı, davacının rahatsızlığı nedeniyle tedavi görmesiyle idarenin eylemleri arasında her türlü şüpheden uzak bir şekilde açık bir illiyet bağı bulunmadığı, bu haliyle, uyuşmazlıkta manevi tazminata hükmedilmesi için gerekli şartların oluşmadığı gerekçesiyle reddeden Bursa 3.İdare Mahkemesi tek hakimince verilen 26/06/2014 gün ve E:2014/223, K:2014/768

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

sayılı kararın; eksik incelemeyle verildiğinden açıkça hukuka aykırı olduğu, dava dosyasında davanın kabulünü gerektiren nedenlere yer verildiği halde bu nedenler tartışılmadan ve tartışılma gerekçeleri kararda belirtilmeden itirazın sonuçlandırıldığı, AİHS'nin 6.maddesine aykırı olarak adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, mobbing iddialarıyla ilgili herhangi bir inceleme yapılmadığı, bilgisayar işletmeni unvanıyla göreve yapmasına karşın ücra bir koridorda bilgisayardan yoksun bir masada cezalandırılmaya çalışıldığını gösterir fotoğraflar ile kısa süreler içinde nedensiz olarak görevlendirme yazılarının kanıt olarak değerlendirilmediği Yargıtay'ın emsal kararına göre mobbing davalarında ceza hukukunda aranan şüphe götürmez kanıtlara değil hakim vicdani kanaate ulaşmasını sağlayacak kadar kanıtın yeterli olduğunun belirtildiği **davacı tarafından** öne sürülerek bozulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ _ _ :Davacının haksız, hukuka aykırı ve iyi niyetten uzak itirazlarının aksine verimsiz çalışması nedeniyle görev yerinin değiştirildiği, davacının arşiv odası ile görev yaptığı oda farklı konutlarda bulunduğundan arşiv odasına yakın ve uygun bir yere söz konusu görevlerini yapmak üzere masa verildiği, arşiv işlemlerinde bilgisayar kullanımı gerekmemesi ve bilgisayar sayısının sınırlı olması sebebiyle bilgisayar verilmediği, ancak görevini sağlıklı bir şekilde yerine getirmesi için gerekli ortamın sağlandığı, resimlerdeki görüntünün, davacının iki görevinden birini yerine getirirken aynı anda diğer görev yerinde olmadığı dönemlerde masanın boş kaldığı dönemi gösterdiği, öğrenim hayatını destekleyici bir tavır sergilendiği, davacının uğradığını ileri sürdüğü manevi zarar ile idarelerinin eylemi arasında illiyet bağı bulunmadığı belirtilerek, itirazın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa Bölge İdare Mahkemesince işin gereği görüldü:

Davacının, kısaca mobbing (psikolojik taciz) olarak ifade ettiği ve manevi kişiliğinin zedelendiğini öne sürdüğü davalı idare uygulamalarının bir kısmının idari işlem den (idari görevlendirmeler, izin vs.) bir kısmının **"idari eylem den"** (davacının odasından çıkartılarak koridorda bir masaya oturtulması, bilgisayarının elinden alınması gibi) kaynaklandığı anlaşılmakta olup, davacının istifa ettiği **15/10/2012** tarihine kadar maruz kaldığını iddia ettiği "idari eylem" kapsamındaki uygulamalar yönünden 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 13.maddesi kapsamında bir yıl içinde ön karar için **08/10/2013** tarihinde davalı idareye yapılan

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

başvurunun reddine **29/11/2013** tarihli işlemin davacıya tebliğ edildiği **13/12/2013** tarihinden itibaren işlemeye başlayan 60 günlük idari dava açma süresi içinde (59.gün olan) **19/02/2014** tarihinde açılan dava süresinde olduğundan işin esasına geçildi.

T.C. Anayasasının 125. maddesinin son fıkrasında, idarelerin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları ödemekle yükümlü oldukları kurala bağlanmıştır.

Anayasanın 12. maddesinde; herkesin, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip olduğu, 17.maddesinde; herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde; Devletin, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak olduğu kurala bağlanmıştır.

Manevi zarar, kişinin fizik yapısını zedeleyen, yaşama gücünü azaltan olaylar nedeniyle duyulan acıyı, ıstırapı veya kişilik haklarının zedelenmesi nedeniyle şeref ve haysiyetin rencide edilmesini ifade ettiği gibi; günlük yaşamı zorlaştıran belli ağırlıktaki her türlü üzüntü ve sıkıntıyı da kapsamaktadır. Ancak kişinin kendi tutum ve davranışları nedeniyle duyduğu üzüntü ve acı nedeniyle idarece tazmini gereken manevi zararın doğduğundan söz edilemeyeceği de açıktır.

Manevi tazminat, patrimuanda (gelirinde, mülkünde) meydana gelen bir eksilmeyi karşılamaya yönelik bir tazmin aracı değil, tatmin aracıdır. Olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar.

Dosyanın incelenmesinden; 07/09/2009 tarihinden itibaren Yalova Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde "bilgisayar işletmeni" olarak görev yapan ve 24/11/2011 tarihinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı emrine atanan davacının, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın 22/6/2012 işlemi ile arşiv hizmetlerini yürütmek üzere görevlendirildiği, 24/07/2012 tarihli işlemlerle de arşiv hizmetlerinin yanında muhasebe biriminde yolluk evraklarının kontrol işlemlerini yürütmek üzere ikinci bir görev verildiği, fotokopi makinasında bulunan ve davacının kullandığı takma adı taşıyan bir yazı sebebiyle savunmasının alındığı, davacının 05/07/2012 tarihli savunmasında, "yedi aylık sürede üç kez görevinin değiştirildiği, halen koridorda bir masada bilgisayar, internet ve elektrik bağlantısından uzak tecrit edilmiş vaziyette çalıştığı, bu durumdan ruh sağlığının olumsuz etkilendiği, kendisine yokmuş gibi davranıldığı ve istifaya zorlandığı, bu konularda kendisine uygulanan mobbing nedeniyle dava açmayı düşündüğü" yolunda yakınmalarda bulunduğu, 14/10/2012 tarihinde ise, mobbinge

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

maruz kaldığı sebebiyle istifa ederek davalı kurumdan ayrıldığı, davacının 08/10/2013 tarihli dilekçesinde ise; "çalıştığı süreçte mobbinge maruz kaldığı, internet bağlantısının kesildiği, nedensiz olarak iki kez başka birimde görevlendirildiği, Strateji Daire Başkanlığı'ndaki görevi nedeniyle verilen odadan çıkarıldığı, koridorda masa ve sandalye verildiği, odasındaki bilgisayarın depoya kaldırıldığı ve kimsenin kullanımına da sunulmadığı, bu nedenle üniversitede alay konusu olduğu ve incindiği, her personelin yakını vefat ettiğinde yayımlanan duyurunun annesinin vefatı nedeniyle kendisinden esirgendiği, çalıştığı birimin değiştirilmesi yönünde verilen dilekçeden haberdar edilmediği, işe geç kaldığı bir günde amiri tarafından "sabaha kadar içki içersen böyle olur" demek suretiyle hakarete maruz kaldığı, babasının düğününe gitmek için izin istediğinde zorluk çıkarıldığı, fotokopi makinesinde unutulmuş üniversite yönetimi hakkında küfürlü ifadeler içeren bir yazıda kendi kullandığı takma ismin yazılı olması nedeniyle hakkında derhal soruşturma açıldığı, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesinde devam eden öğreniminin davalı idare tarafından desteklenmediği, özendirilmediği, öğrenimini yıllık izin almak v.b. yöntemler kullanmak suretiyle devam ettirmeye çalıştığı, ruh sağlığının bozulduğu ve bu nedenle İ.Ü. Çapa Tıp Fakültesinde konulan depresyon tanısıyla ilaç tedavisi görmeye başladığı, istifa etme kararı aldığı bir tek personel dahi kararını bir daha gözden geçirmesi gerektiği yolunda telkinde bulunmadığı, nihayet psikolojik eziyete dayanamaması nedeniyle istifa etmek zorunda kaldığı" belirtilmek suretiyle 10.380,00 TL manevi zararının yasal faiziyle birlikte ödenmesinin davalı idareden talep edildiği, söz konusu başvurusunun 19/11/2013 tarihli ön karar mahiyetindeki işlemle reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından "**mobbing**" kavramının kapsamı, hangi durumların mobbing olarak değerlendirilebileceği ve etkileri üzerinde kısaca durulması önem taşımaktadır.

Konuya ilişkin bazı bilimsel çalışmalara bakıldığında, basit anlatımıyla, **mobbing**; bir veya birkaç kişinin bir diğer kişiye uyguladığı, düşmanca ve ahlaka, etiğe aykırı yöntemlerle uygulanan **sistemik** psikolojik bir baskı olarak ifade edilebilir.

Aslında **mobbing** kelimesinin anlatılmak istediği şey; iş yerindeki duygusal taciz, psikolojik şiddet, dışlama, aşağılama, tahsitsiz etme, çalışma motivasyonunu, özgüvenini kırma ve mutsuz etmedir.

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

Mobbing; mesleki yeterliliğin sorgulanması, kişiye güvenilmediğinin hissettirilmesi, kasten verilen süre içinde bitirilemeyecek görevler verilmesi, kişiden bilgi saklanması, kişinin görmezden gelinmesi, gruptan izole edilmesi, yetkilerinin azaltılması gibi durumlar şeklinde kendisini gösterebilir. Bunun dışında, kişi aniden yetersizmiş gibi gösterilebilir, daha önce sorun olmayan küçük hatalar çok büyük hatalarmış gibi gösterilebilir ve kişiyi utandırma eylemleri yapılabilir, sonuçta kişi istifa etmeye mecbur edilebilir.

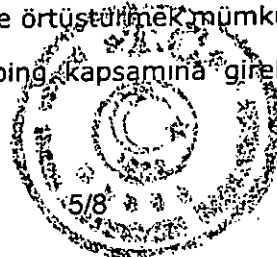
Mobbing'e maruz kalan bir kişinin; mesleki bütünlük ve benlik duygusunun zedelenebileceği, paranoyaya ve kafa karışıklığı yaşayabileceği, güven duygusunu yitirebileceği, toplumdan soyutlanabileceği, huzursuzluk, korku, utanç, öfke ve endişe duygularının yanında ağlama, uyku bozuklukları, depresyon, yüksek tansiyon, panik atak, kalp krizine kadar giden sağlık sorunları ve travma sonrası stres bozukluğunu yoğun bir şekilde yaşayabileceği olasıdır.

Diğer yandan, mobbing uygulamalarını ispat etmenin çok zor olduğu kabulüyle mobbinge karine teşkil edebilecek delillere dayanılarak yargılama yapılmasını benimsemek zorunludur.

Olayda, davacının, davalı idareye yönelik bir kısım iddialarını mobbing olarak değerlendirmek mümkün olmadığı gibi, dosyadaki mevcut delil durumu itibarıyla **sistemik olarak** mobbinge maruz bırakıldığını, bu sebeple psikolojisinin bozulduğunu ve mobbing sebebiyle istifa etmek durumunda bırakıldığını kesin bir kanaatle kabul etmek mümkün değil ise de, davacının **22/06/2012** tarihinde arşiv hizmetlerinde görevlendirilmesi ile çalışmakta olduğu odadan çıkarıldığı ve koridora konulan bir masada (istifa ettiği tarihe kadar) çalıştırıldığı, bilgisayarının elinden alındığı hususları davalı idarece aynen, davacının boşalttığı odanın boş durumunu gösteren dosyada bulunan resimlerdeki vaziyetin ise inkar yollu da olsa zimnen kabul edilmekte olup; davacının çalıştığı oda boş tutulurken koridora konulan bir masada hizmetli gibi çalıştırılması memuriyet konumuna ve saygınlığına uygun olmadığı gibi, davacının kişilik haklarını ihlal eden bir durum yaratmaktadır.

Yine, kadrosu bilgisayar işletmeni olan davacının kullandığı bilgisayarının elinden alınmış olmasını da hizmet gerekleri ile örtüstürmek mümkün değildir.

Bu çerçevede davacının mobbing kapsamına girebilecek uygulamalara kısmen maruz kaldığı sonucuna varılmıştır.

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

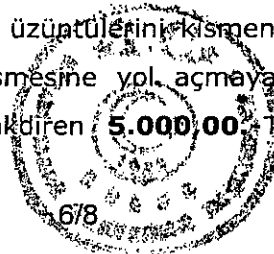
KARAR NO : 2014/3839

Her ne kadar, davalı idarece; "davacının arşiv odası ile görev yaptığı oda farklı konutlarda bulunduğundan arşiv odasına yakın ve uygun bir yere söz konusu görevlerini yapmak üzere masa verildiği, arşiv işlemlerinde bilgisayar kullanımı gerekmemesi ve bilgisayar sayısının sınırlı olması sebebiyle bilgisayar verilmediği, resimlerdeki görüntünün, davacının iki görevinden birini yerine getirirken aynı anda diğer görev yerinde olmadığı dönemlerde masanın boş kaldığı dönemi gösterdiği" yolunda savunma yapılmakta ise de, davacının henüz kurulmamış bir arşivde görevlendirildiği yolundaki iddiasına davalı idarece yanıt verilmemesi bir yana, arşiv kurulmuş olsa bile, davacının arşiv hizmetlerinde görevlendirilmesinin "bilgisayar işletmeni" olan kadrosu ile uyumlu olmadığı gibi, ihtiyaç sebebiyle arşiv hizmetlerinde görevlendirildiği kabul edilse dahi, hizmetli gibi koridorda tek başına bırakılmak yerine memuriyet konumu da dikkate alınarak arşivde görev yapmadığı dönemlerde mevcut odasını (tam donanımlı olarak) kullanmasına imkan sağlanması gerekirken dosyadaki fotoğraflardan da anlaşıldığı üzere çıkarıldığı oda donanımının bir memurun çalışmasına uygun olmadığı da dikkate alınarak davacının, "kendisine ait odanın istifa ettiği tarihe kadar boş bırakıldığı" yolundaki iddiasının doğru olduğu, dolayısıyla davacıya koridorda masa verilmesinin asıl sebebini fiziki koşulların yetersizliğinin oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, davalı idarede görev yaptığı son süreçte tam anlamıyla **sistematik** olarak mobbinge maruz bırakıldığı kesin delillerle sabit olmasa da, davacının memuriyet pozisyonuna uygun olmayan bir şekilde belli bir süre (yaklaşık 4 ay) koridora konulan masada çalıştırılarak, çalışma arkadaşlarından farklı muameleye tabi tutulması ve çalışma koşullarının memuriyet itibarına uygun düzenlenmemesine ilişkin davalı idare uygulamalarının davacının duygusal durumunu olumsuz etkilediği, memuriyet statüsünün ve insanlık onurunun zedelendiği kabulüyle manevi yönden uğradığı zararının davalı idarece tazmin edilmesi gerekmektedir.

Manevi tazminat miktarına gelince;

Davalı idarenin, idari eylemleri kapsamında manevi olarak zarar gören davacının, insanlık onurunun tatmin edilmesi ve üzüntülerini kısmen de olsa giderilmesi gerektiği yolundaki olgu ile sebepsiz zenginleşmesine yol açmayacak bir denge çerçevesinde, günün koşullarına uygun bulunan takdiren **5.000,00** TL manevi tazminat tutarının

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

idareye başvurduğu **08/10/2013** tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davalı idarece davacıya ödenmesi benimsenmiştir.

Dolayısıyla, toplam 10.380,00-TL'lik manevi tazminat isteminin Mahkememizin takdirini aşan 5.380,00.-TL'lik kısmı yönünden itiraza konu kararın bozulmasını gerektiren bir sebep bulunmamakta ise de; 5.000,00.-TL'lik tazminat istemi yönünden itiraza konu kararda isabet görülmemiştir.

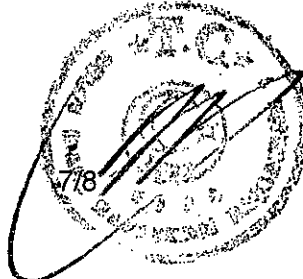
Açıklanan nedenlerle; itirazın kısmen reddine, kısmen kabulüne, Bursa 3.İdare Mahkemesi tek hakimince verilen 26/06/2014 gün ve E:2014/223, K:2014/768 sayılı "ret" kararının; manevi tazminat isteminin 5.380,00.-TL'lik kısmı ile davalı idare lehine taktir edilen 750,00.-TL vekalet ücretine ilişkin hüküm fıkrasının ONANMASINA, 5.000,00.-TL'lik kısmı ile yeniden dağıtımı gereken yargılama giderlerine (davalı lehine takdir edilen vekalet ücreti hariç) ilişkin hüküm fıkrasının BOZULMASINA, 5.000,00.-TL tutarında manevi tazminatın idareye başvurduğu 08/10/2013 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davalı idarece davacıya ödenmesi, hükmedilen manevi tazminat miktarı üzerinden binde 68,31 oranında hesaplanan 341,55 .-TL nispi karar harcından peşin alınan 177,30.-TL ile itiraz aşamasında yersiz alınan 25,20.-TL'nin (toplam 202,50.-TL) mahsup edildikten sonra kalan 139,05.-TL'nin davacıya tamamlattırılmasına, dava ve itiraz aşamalarına ait olup, aşağıda dökümü yapılan toplam 209,30.-TL yargılama giderlerinden haklılık oranına göre (%48) 100,46.-TL'lik kısmı ile hükmedilen manevi tazminat üzerinden hesaplanan 341,55.-TL nispi karar harcının davalı idarece davacıya ödenmesine, yargılama giderlerinin kalan kısmının davacı üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından kalırsa artan miktarın hükmün kesinleşmesinden sonra mahkemesince itiraz edene iadesine, tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 gün içinde mahkememizde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 07/11/2014 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
TURAN ASLAN
27786

Üye
KAPLAN ÜLGÜ
38018

Üye
ELMAS BASAT ÇELİK
37858

X

T.C.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/4053

KARAR NO : 2014/3839

DAVA YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvurma Harcı :25,20

Posta Gideri :70,00

Uyap Harici Posta Gid.:12,65

Toplam : 107,85.- TL

İTİRAZ YARGILAMA GİDERLERİ:

İtiraz Başvuru Harcı :68,60

İtiraz Posta Gideri :27,00

UYAP Harici Posta Gid.: 5,85

TOPLAM :101,45.-TL

(x) KARŞI OY:İtiraza konu kararın aynen onanması gerektiği oyu ile kararın kısmen bozulan kısmına katılmıyorum.

Başkan

TURAN ASLAN

27786

ASLI GİBİDİR

Turan ASLAN
Bölge İdare Mahkemesi
Başkanı
(27786)